

A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS HÁROM ÉVTIZEDE FOTÓKON

Gaál Béla ny. bv. zászlós jóvoltából jelentősen bővült a Budapesti Börtönmúzeum¹ gyűjteménye, hiszen több mint 30 000 darab saját készítésű fotót ajánlott fel az archívum részére. Az 1990-2022 között készített fényképek bemutatják a büntetés-végrehajtási szervezet mindennapjait és jelentős eseményeit, a fogvatartottak érzelmeit, illetve a rácsok mögötti életet.

Gaál Béla gyerekkora óta szívesen és sokat fényképezett, érettségi után nyomdász, később újságíró és fotóriporter lett. A büntetés-végrehajtással Kecskeméten került kapcsolatba, a Petőfi Népe újságírójaként. Hamarosan mindennapos vendég lett a börtönben, képekkel gazdagon illusztrált cikkeket írt, zsúrizett novellapályázaton, fogvatartotti kiállítást nyitott meg, majd a szegedi Csillagban lett sajtóreferens és nevelő. Itt börtönújságot szerkesztett, kezelte az intézet külkapcsolatait, bűnmegelőzési osztályfőnöki órákat tartott iskolásoknak, vezette a könyvtárat. Végül újra a kecskeméti intézetben folytatta a munkát, tartott sportfoglalkozást és kismamatornát is az anya-gyerek körleten, illetve színjátszó kört fiatalkorúaknak, egészen a 2012-es nyugdíjazásáig. De ezután sem hagyta el a szervezetet, a Budapesti Fegyház és Börtönben végigfotózta a jobb csillag felújítási munkálatait. Az intézet 120 éves évfordulójára készített, a 120 évet bemutató könyv társszerzője volt, és a „*Fókuszban a Gyűjtő és az IMEI*” című fotókiállítás anyagának döntő részét az ő képei adták. A „*Gyűjtőpont*” című börtönújság szerkesztésében is részt vett az indulástól, valamint oroszlánrészt vállalt a 2022-ben elkészült, „*Három börtön összeérő története*” című, a Közép-Dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézettről szóló emlékkönyv szerkesztésében, megírásában és fotografálásában.

A hosszú évtizedek alatt számos fotót készített, a büntetés-végrehajtási témájú képeit kollégái biztatására kezdte csokorba szedni, rendszerezni, amelyekből egy szociofotó kiállítási anyag is összeállt, „*A helyzet foglyai – a foglyok helyzete*” címmel. Képei közelről engedik látni ezt a zárt és kemény világot, a személyi állomány és a fogvatartottak viszonyulását ehhez a speciális élethelyzethez. A több mint három évtizedes időszakot felölelő gyűjtemény részét képezi a büntetés-végrehajtási szervezet jelentős kordokumentumainak.

1 Budapesti Börtönmúzeum, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Szakmatörténeti Gyűjteménye és Dokumentumtára





1. kép: Fotó Gaál Béla gyűjteményéből²

2 A fotó forrása: Gaál Béla gyűjteménye

